

extra

Wat ga je doen?

ANTWOORDEN

d

Je oefent met het lijdend voorwerp en met het meewerkend voorwerp.

Uitleg

illustraties: Fleur van der Weel, Anjo Mutsaars

In een zin staat vaak een lijdend voorwerp. Je vindt het lijdend voorwerp door te vragen: Wat (of wie) + gezegde + onderwerp? Bijvoorbeeld:

Nick geeft Merel een hart. → Wat geeft Nick? → een hart

Je kunt het lijdend voorwerp ook vinden door te vragen: Wat (of wie) wordt door het onderwerp *gedaan*? *Gedaan* vervang je door het juiste werkwoord. Bijvoorbeeld:

Nick geeft Merel een hart. → Wat wordt door Nick gegeven? → een hart

In een zin staat soms ook een meewerkend voorwerp. Je vindt het meewerkend voorwerp door te vragen: Aan wie...? Of: Voor wie...? Bijvoorbeeld:

Nick geeft Merel een hart. → Aan wie geeft Nick een hart? → Merel

Ik ben het lijdend voorwerp.

Ik ben het meewerkend voorwerp.

Ik ben het onderwerp.

Aan de slag

- 1** Zet een golflijn onder het onderwerp.
m Zet een streep onder het gezegde.

- Op 1 april   ++++++
- Femke heeft een grap bedacht voor juf Irma.
                      ++++++   .....
- Ze moet koffie voor juf Irma halen.
           ++++++ .....
- In het keukentje strooit ze zout in de koffie.
           ~ +++
- Ze neemt het kopje mee de klas in.
           ++++++
- Ze geeft het aan juf Irma.
           ++ .....
- Juf Irma vertelt net een spannend verhaal.
                      ++++++
- Dan neemt ze een slok koffie.
           ~ ++++++
- Femke heeft intussen de grap aan iedereen verteld.
                      ++++++ .....
- De juf spuugt de koffie meteen uit.
                      ++++++
- De hele klas roept lachend: 'Eén april.'
                      ++++++
- Juf heeft een zuur lachje om haar mond.
                      ++++++

Aan de slag

- 2** Kijk nog eens naar de zinnen van opdracht 1.
Stel steeds de vraag: Wie (of wat) + gezegde + onderwerp?
Schrijf de vragen hieronder op. Zet het antwoord erachter.
De eerste zin is voorgedaan.

Vraag

Antwoord

a. <u>Wat bedenkt iedereen?</u>	<u>grappen</u>
b. <u>Wat heeft Femke bedacht?</u>	<u>een grap</u>
c. <u>Wat moet ze halen?</u>	<u>koffie</u>
d. <u>Wat strooit ze?</u>	<u>zout</u>
e. <u>Wat neemt ze mee?</u>	<u>het kopje</u>
f. <u>Wat geeft ze?</u>	<u>het</u>
g. <u>Wat vertelt juf Irma?</u>	<u>een spannend verhaal</u>
h. <u>Wat neemt ze?</u>	<u>een slok koffie</u>
i. <u>Wat heeft Femke verteld?</u>	<u>de grap</u>
j. <u>Wat spuugt de juf uit?</u>	<u>de koffie</u>
k. <u>Wat roept de hele klas?</u>	<u>één april</u>
l. <u>Wat heeft juf?</u>	<u>een zuur lachje</u>

- 3** Welk zinsdeel krijg je? Vul in.
Het antwoord op de vraag: Wie (of wat) + gezegde + onderwerp? is het lijdend voorwerp.

- 4** Zet in de zinnen van opdracht 1 plusjes onder het lijdend voorwerp.

- 5** Kijk nog eens naar zin b, c, f, i van opdracht 1.
Stel steeds de vraag: 'Voor wie ...?' of 'Aan wie ...?'
Schrijf de vragen hieronder op. Zet het antwoord erachter.
Zin b is voorgedaan.

Vraag

Antwoord

b. <u>Voor wie heeft Femke een grap bedacht?</u>	<u>voor juf Irma</u>
c. <u>Voor wie moet Femke koffie halen?</u>	<u>voor juf Irma</u>
f. <u>Aan wie geeft ze het?</u>	<u>aan juf Irma</u>
i. <u>Aan wie heeft Femke de grap verteld?</u>	<u>aan iedereen</u>

- 6** Zet in de zinnen van opdracht 1 een stippellijn onder het meewerkend voorwerp.

